Ügyszám: ABI-5780-2/2010/P

Dr. […] ügyvéd részére

Tisztelt Dr. […]!

A […] megbízásából panasszal fordult hivatalomhoz, melyben sérelmezi, hogy ügyfele egy közbeszerzési eljárás keretében benyújtott pályázatának kiegészítésére túl rövid idő állt rendelkezésre. A közbeszerzés kiírója, az Állami Autópálya Kezelő Rt. ügyfelét „pályázatának kiegészítésére hívta fel egy fizikailag is lehetetlen hétvégét is magába foglaló négynapos határidővel, majd erre hivatkozással zárta ki abból." A közbeszerzési pályázat keretében ügyfele alvállalkozói szerződési ajánlat megtételére hívta fel az Országos Meteorológiai Szolgálatot (a továbbiakban: OMSZ). […] Ügyfele álláspontja szerint ezek a díjtételek jogellenesen magasak, továbbá az OMSZ nem jelölte meg, hogy milyen tényezőket vett figyelembe az atipikus díjak számításánál.

Az ügyben folytatott vizsgálatomat lezártam, állásfoglalásom a következő:

Az Országos Meteorológiai Szolgálatról szóló 277/2005. (XII. 20.) kormányrendelet (a továbbiakban: Rendelet.) 6. §-a szerint „a meteorológiai alapadatok, amennyiben nemzetközi megállapodás eltérően nem rendelkezik, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény alapján közérdekű adatnak minősülnek, és az ott meghatározott eljárás alapján köteles a[z Országos Meteorológiai] Szolgálat az adatszolgáltatásra". A Rendelet alkalmazásában a 2. § (1) bekezdés a) pont alapján meteorológia alapadatok a mérések és észlelések alapján gyűjtött és feldolgozott, valamint [az OMSZ] nemzetközi megállapodásai alapján mért és észlelt adatok, ideértve az azoknak átadott, azoktól átvett, azokkal kicserélt adatokat is.

Megállapítható, hogy a SYNOP adatok, az OMSZ radarberendezései által rögzített „nyers" adatok, továbbá az ezeket ábrázoló OMSZ által készített radarképek, mint feldogozott adatok meteorológiai alapadatok, melyek mivel az OMSZ, mint állami feladatot ellátó szerv kezelésében levő személyes adat fogalma alá nem tartozó adatok, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. § 4. pontja értelmében közérdekű adatnak minősülnek.

Tekintettel arra, hogy a meteorológiai adatok átvételét az OMSZ az Ecomet nevű nemzetközi szervezet belső ajánlására hivatkozva köti díjfizetéshez, ezt követően azt vizsgáltam, hogy az Ecomet belső ajánlása mennyiben tekinthető a magyar jogrend vonatkozásában nemzetközi megállapodásnak.

Az Alkotmány 7. § (1) bekezdése szerint „a Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját." A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 7. § (1) bek. a) pontja, valamint (3) bek. b) pontja értelmében alapvető jogot, így pl. a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot korlátozó nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére akkor kerülhet sor, ha erre az Országgyűlés az azt kihirdető törvényben felhatalmazást ad. Ez alapján megállapítható, hogy a magyar jog, hasonlóan a legtöbb állam jogához, az ún. dualista felfogást követi, így a nemzetközi szerződések csak a tartalmuknak megfelelő jogforrási szintű jogszabályba foglalva válnak a jogrendszer részévé. Az állampolgárok számára is csak ezt követően tekinthetők jogosultságok és kötelezettségek forrásának.

Tekintettel a jogállamiságnak az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében lefektetett elvére, valamint arra, hogy az Alkotmány 8. § (2) bekezdése alapján alapvető jogokra vonatkozó szabályokat csak törvény állapíthat meg, álláspontom szerint a Rendelet értelmezésében nemzetközi megállapodásnak csak azokat a nemzetközi szerződéseket tekinthetjük, melyek a magyar jogrendszer részévé váltak. Ez alapján megállapítható, hogy a Rendelet önmagában nem ad felhatalmazást az OMSZ-nak arra, hogy az Ecomet ajánlása alapján meteorológiai

alapadatokat kivonjon a közérdekű adatok megismerésére irányadó Avtv. hatálya alól, hiszen az a magyar jog szerint kihirdetés hiányában nem minősül nemzetközi megállapodásnak.

Az OMSZ arra sem hivatkozhat, hogy az Ecomet tagjaként kötve van a szervezet által hozott döntéshez, mivel az általa alkalmazott díjszabás csak ajánlás, alkalmazására a tagszervezetek nem kötelesek.

Ez alapján megállapítható, hogy az OMSZ által kezelt meteorológiai alapadatok megismerésére az Avtv. szabályait kell alkalmazni, melynek 20. § (2) bekezdése kimondja, hogy a közérdekű adatigénylésnek legfeljebb 15 napon belül kell eleget tenni. A hivatkozott szakasz (3) bekezdése értelmében az adatigénylés teljesítése legfeljebb a másolat költség mértékéig terjedő költségtérítés megfizetésétől tehető függővé, mely az állandó adatvédelmi biztosi gyakorlat értelmében kizárólag a másolat elkészítésének anyagköltségét jelentheti.

A környezeti adatokhoz való folyamatos hozzáférés érdekében a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 48/G. §-a kimondja, hogy bárki számára hozzáférhető az ún. lehívási szolgáltatás, mely többek között biztosítja a Nemzeti Térinformatikai Rendszer kereső- és letöltési téradat-szolgáltatásának folyamatos elérését. A Kvtv. értelmező rendelkezései alapján azok az elektronikus formában rendelkezésre álló adatok minősülnek téradatnak, melyek a Nemzeti Környezeti Térinformatikai Rendszer létrehozásának és működtetésének szabályairól szóló jogszabályban meghatározott tárgykörbe tartoznak, különösen a geodéziai, a természet-, a gazdaság-, a település-, illetve a népességföldrajzi adatok, amelyek közvetlenül vagy közvetve vonatkoznak a Magyar Köztársaság területén fekvő helyre vagy földrajzi területre.

A Nemzeti Környezeti Térinformatikai Rendszer létrehozásáról és működtetéséről a 241/2009. (X. 29.) kormányrendelet rendelkezik, melynek 2. melléklete 14. pontja alapján a meteorológiai földrajzi jellemzők (időjárási viszonyok és mérésük; csapadék, hőmérséklet, a felszín és a növényzet párolgása, a szél sebessége és iránya) téradatnak minősülnek. A költségviselésre annak ellenére az Avtv. már hivatkozott 20. § (3) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni, hogy a Kvtv. 48/H. § (1) és (4) bekezdése rendelkezik a téradat-lehívási szolgáltatásért megállapítható szolgáltatási díjról és annak számítási módjáról, mivel az Avtv. 1. § (2) bekezdése kimondja, hogy e törvénytől csak abban az esetben lehet eltérni, ha azt e törvény kifejezetten megengedi. A költségviselés kapcsán nincs mód az eltérésre. Lehívási szolgáltatás igénybevétele esetén a költségtérítés kizárólag az infrastruktúra használatának költségére terjedhet ki.

Annak megítélésére, hogy egy közbeszerzési eljárás mennyiben felelt meg a jogszabályi követelményeknek, az Avtv. 27. § (1) bekezdése értelmében nem terjed ki a hatásköröm.

Budapest, 2011. május 23.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András